

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

S. Avrel. Avgvstini Confessionvm Libri X

Augustinus, Aurelius

Coloniae, 1646

Cap. II. Se amoris & concupiscentiæ æstu abreptum anno XVI ætatis, totas manus dedit libidini: Deo permittente, nemine coercente.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10120

44 S. AVR. AVGVST. CONFES.

omnibus creaturis tantum boni invenit, quantum in uno Deo.
b *Satiari inferis*) id est rebus infimis, carne & sanguine, longe infra hominis dignitatem positis, reliquo bono supremo, quod est Deus.

C A P. II.

*Se amoris & concupiscentia astu abreptum
anno XVI etatis, totas manus dedisse libidini : Deo permittente, nemine coercente.*

1. ET quid erat, quod me delectabat, nisi amare & amari? Sed non tenebatur modus ab animo usque ad animum, quatenus est a luminosus limes amicitiae. Sed exhalabantur nebulæ de limosa concupiscentia carnis, & scatebra pubertatis. & obnubilabant atq; obfuscabant cor meum, ut non discerneretur serenitas dilectionis, à caligine libidinis. Vtrumque in confuso æstuabat, & rapiebat imbecillem ætatem per abrupta cupiditatum, atque mersabat gurgite flagitorum. Invaluerat super me ira tua, & nesciebam. Obsurdueram stri-dore catenæ mortalitatis meæ, poena superbiæ animæ meæ, & ibam longius à te, & sinebas; & jactabar, & effundebar, & diffluebam, & ebulliebam per fornicationes meas, & tacebas. O tardum gradum meum! Tacebas tunc, & ego ibam porro longe à te, in plurima, & plura sterilia semina dolorum, superba dejectione & inquieta lassitudine.

2. Quis mihi moderaretur ærumnam meam, & novissimarum rerum fugaces pul-chritu-

chritudines in usum verteret , earumque suavitatibus metas præfigeret : ut usque ad conjugale littus exæstuarent fluctus ætatis meæ , si tranquillitas in eis non poterat esse , fine procreandorum liberorum contenta , sicut præscribit lex tua Domine : qui formas etiam propaginem mortalitatis nostræ , & potens imponere lenem manum , ad temperamentum spinarum , à paradiſo tuo seclusarum ? Non enim longe est à nobis omnipotentia tua , etiam cum longe sumus à te . Aut certe d sonitum nubium tuarum vigilantius adverterem : Tribulationem autem carnis habebunt hujusmodi . Ego autem vobis parco , & Bonum est homini , mulierem non tangere , & , Qui sine uxore est , cogitat ea , quæ sunt Dei , quomodo placeat Deo . Qui autem matrimonio junctus est , cōgitat ea , quæ sunt mundi , quomodo placeat uxori . Has ergo voces exaudirem vigilantior , & e abscissus propter regnum cælorum , felicior expectarem amplexus tuos .

3. Sed efferbui miser , sequens impetum fluxus mei relicto te ; & excessi omnia legitima tua , nec evasi flagella tua . Quis enim hoc mortalium ? Nam tu semper aderas misericorditer sæviens , & amarissimis aspergens offenditionibus omnes illicitas jocunditates meas , ut ita quærerem sine offenditione jocundari ; & ubi hoc possem , non invenirem quicquam , præter te Domine , præter te , qui fingis dolorem in præcepto , & percutis , ut sanes , & occidis nos , ne moriamur abs te . Vbi eram , & quam longe exulabam à deliciis domus tuæ , anno illo sexto decimo ætatis carnis meæ , cum accepit in me luxuria sceptrum , & totas manus ei dedi , yefanię

vesania libidinis, licentiosæ per dedecus humanum, illicitæ autem per leges tuas? Non fuit cura meorum, ruentem excipere me matrimonio; sed cura fuit tantum, ut discerem sermonem facere quam optimum, & persuadere dictione.

N O T A E.

S. Ethic.
cap. 4.

- a *Luminosus limes amicitia*) ille nimirum, qui dissernit amorem honestum ab impuro, & in quo elucet vera amicitia, quæ diligit amicum ab animo usque ad animum, id est, propter bona animi, maxime virtutem. Vnde Aristoteles solum inter illos, qui virtute similes sunt, perfectam amicitiam agnoscit. Nam quæ corpus amici, & voluptatem ex eo quærerit, luminosum limitem transilit & in tenebras impuri amoris incidit, qui rationem obfuscat, & animum inquinat.
- b *Obsurdueram stridore catenæ*) ita malo legere, quam ut alii, *obsorueram*, ut sensus sit: animum tumultuantis concupiscentiæ velut catenæ, qua mortalia membra ligantur in lege peccati, stridore, obsurduisse ad divinas inspirationes. Neque enim video, quid sit obsordescere per stridorem, qui obtundere solet aures, non maculare.
- c *Potens imponere lenem manum*) significat Dei suavem providentiam, quæ conjugalis vitæ tribulationes, siue spinas in paradyso non futuras, licita voluptate temperavit.
- d *Sonitum nubium tuarum*) intelligit Apostolos, qui velut nubes imbrem, ita illi verbum Dei scriptis complectuntur, & in humanos animos depluunt, intonantes etiam judicia Dei, ejusque iram peccatoribus minantes.
- e *Abscissus propter regnum calorum*) id est, factus Eu-nuchus spiritualis, per propositum castitatis servandæ, convenienter Euangelio Matth. 19. vers. LL.

V S V S

V S V S.

1. Cautelam monstrat, qua se adolescentes custodian, & ab aliis custodiāntur, ne excedant līmitē luminosum amoris & amicitiæ; id fiet
I. Si virtutem solum diligant in iis quos amant.
II. Si omnem interiorem amicitiam cum diverso sexu fugiant, nihil etenim Studioſo cum femina. Vir & femina congruunt conjugio, non puer & femina. **III.** Si ab omni delectatione sensuum, quæ ex alterius corpore, maxime per tactum, etsi non impudicum percipitur abstineant. **IV.** Si nihil clam amori permittant, quod arbitris aliis facere aut dicere non auderent. Secretum enim amantium suspicionem injicit tenebrarum Veneris. **V.** Si, ubi ad amandum se incitari sentiunt ardore & commotione corporis, certo credant id oriri ex concupiscentia carnis, ideoque mox se cohibeant. **VI.** Si affectus immoderati æstum Patri spirituali, seu Confessario aperiant, ejusque judicium ac consilium sequantur. His cautelis poterunt discernere serenitatem dilectionis, à caligine libidinis: & manere intra līmitē luminosum amicitiæ.
2. Magnopere attendendum est anno **xvi.** ætatis, quo post inchoatam pubertatem magis incalescit corpus. Aristoteles ab iis, qui hac ætate se continent, servari temperantiam solere, per ætates posteriores hist. aug. lib. 7. de autem res autumat. Vbi id adverte flammam concupiscentiæ, pro varietate temperamenti, & educationis, aliquando serius, aliquando citius exardescere; & quamvis communiter circa hos annos sœvire incipiat, ad vigesimum tamen annum & ultra, corruptionis juvenilis pericula extendi.

C A P.